

Warszawa, 12 września 2012

Ministerstwo Kultury stawia na najmłodszych

Kształcenie świadomych odbiorców kultury, rozwijanie twórczych pasji najmłodszych uczniów, przywrócenie do szkół lekcji plastyki i muzyki w rozszerzonym zakresie, to najważniejsze cele jakie stawia sobie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy okazji wprowadzanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej nowej podstawy programowej w szkolnictwie powszechnym. Ustanowione pod koniec lat 90' zmiany w nauczaniu początkowym dzieci dramatycznie wpłynęły na ich rozwój kulturalny. Wdrażane modyfikacje systemu nauczania mają na celu odwrócenie tych niekorzystnych tendencji.

Przyczyny wprowadzenia reformy

Rok szkolny 2012/13, czyli początek II etapu zmian w szkolnictwie powszechnym, to kolejny krok milowy w kierunku przywrócenia edukacji kulturalnej jej należytego miejsca w szkolnictwie powszechnym. Rok 1999 zapoczątkował wyjątkowo nieprzyjazną dekadę dla rozwoju kulturalnego najmłodszych Polaków. Ograniczono liczbę zajęć z przedmiotów artystycznych w szkołach, przez co drastycznie zmalała wrażliwość dzieci na kulturę oraz możliwości rozwoju związanego z ich potencjalną twórczością. Ze szkół odeszła prawie połowa nauczycieli muzyki i plastyki. Kształcenie zintegrowane w klasach I-III spowodowało połączenie przedmiotów artystycznych z innymi zajęciami, bez określonych proporcji czasowych.

I etap zmian

W obawie przed postępującą degradacją znaczenia kultury w kształtowaniu świadomości i rozwoju potencjału twórczego najmłodszych, w marcu 2008 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zawarło porozumienie z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Na jego mocy przywrócono rozszerzony zakres edukacji kulturalnej w szkolnictwie powszechnym. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski podkreśla, że *„Przywrócenie rozszerzonej edukacji kulturalnej w szkołach podstawowych oraz gimnazjach to jeden z priorytetów Ministerstwa. Obecność*

kultury w szkolnictwie powszechnym ma znaczący wpływ na rozwój wyobraźni oraz wyzwolenie w dzieciach potrzeby tworzenia, zmysłu inicjatywy. Lekcje plastyki i muzyki mają za zadanie uwrażliwiać najmłodszych na sztukę oraz kształtować świadomych odbiorców kultury, zdolnych do krytycznej refleksji.” Pierwsze efekty przekształceń w edukacji kulturalnej można było zaobserwować już 1 września 2009 r., kiedy zaczęto wprowadzać w życie I etap reformy programowej. Na początku zmiany objęły pierwsze klasy szkół podstawowych i polegały na wyodrębnieniu z nauczania zintegrowanego przedmiotów muzyka i plastyka, które były sukcesywnie wdrażane we wszystkich klasach nauczania początkowego przez następne trzy lata.

Założenia reformy programowej na lata 2012-2015

Rozpoczynający się rok szkolny 2012/13 to początek **II etapu** wdrażania zmian. W tym okresie podstawa programowa z rozszerzonym programem nauczania muzyki i plastyki obejmie klasy IV. Przedmioty artystyczne będą obecne w planie lekcyjnym w większym wymiarze godzinowym. Z każdym nowym rokiem szkolnym zmianami będą obejmowane następne klasy szkoły podstawowej. Całkowite wdrożenie **reformy programowej** w szkołach podstawowych przewidziane jest na rok szkolny **2014/2015**. Na podstawie danych GUS można szacować, że pod koniec roku szkolnego 2012/2013 ogólna liczba uczniów w szkole podstawowej, korzystających z nowej podstawy programowej przedmiotów artystycznych, wyniesie około **1,4 miliona**.

Poparcie dla akcji zainicjowanej przez MKiDN zadeklarowali znani polscy artyści m.in. Tomasz Stańko, Urszula Dudziak, Andrzej Pągowski, Grzegorz Piwnicki, O.S.T.R. Specjalnie na tę okazję przygotowano krótkie filmy z udziałem artystów. Będzie można je obejrzeć w ramach tygodnia z edukacją kulturalną – akcji, która rozpocznie się 12 września 2012 na Facebook’u Ministerstwa - <http://pl-pl.facebook.com/mkidn>.

Oprócz pomocy w opracowaniu reformy programowej w zakresie upowszechniania edukacji kulturalnej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przygotowało także pakiet narzędzi dydaktycznych. Są to m.in. nowoczesne programy multimedialne, które w znaczący sposób uatrakcyjniają lekcje w szkołach. Mogą być także z powodzeniem wykorzystywane przez rodziców i dzieci podczas rodzinnych zabaw i spotkań. Programy edukacyjne to już nie tylko wiedza przekazana w ciekawy sposób, ale skarbnica wartościowej muzyki, filmów a nawet gier.

Programy edukacyjne

- **Muzykoteka Szkolna** - multimedialna platforma edukacyjna do nauki muzyki, przekazująca wiedzę w innowacyjny, atrakcyjny sposób.

To jednocześnie pierwsze w Europie tak wszechstronne narzędzie, które pomoże odkryć świat dźwięków w niestandardowy sposób – za pomocą zabawy i samodzielnych eksperymentów. Muzykoteka upowszechnia wiedzę o muzyce klasycznej, uczy rozpoznawania dźwięków, pokazuje instrumenty muzyczne, wyjaśnia najtrudniejsze definicje, prezentuje wywiady z twórcami i filmy edukacyjne. Muzykoteka Szkolna ma już 61 tysięcy unikalnych użytkowników. Zarejestrowała przeszło 80 tysięcy odwiedzin i 383 tysięcy odsłon.

- Kampania społeczna „**Muzykotersi**” promująca serwis Muzykoteka Szkolna, zwyciężyła w Ogólnopolskim Konkursie Reklamy Kreatura w kategorii reklama społeczna.

Przekaz kampanii oparty został na swobodnej zachęcie, by sięgać po muzykę klasyczną i być z tego dumnym. W ramach kampanii powstało 5 krótkich filmów, których bohaterami są młodzi ludzie w zaskakujący sposób realizujący swoje muzyczne pasje. Spoty sugerują istnienie specyficznej subkultury młodzieżowej, do której warto aspirować

- **Pinakoteka szkolna** - kolejna odsłona multimedialnego projektu, którego celem jest edukacja artystyczna w zakresie sztuk wizualnych.

Rozpoczęto już spotkania konsultacyjne zespołu roboczego, a prowadzone prace studyjne przewidują stworzenie wstępnej strategii programowo-rozwojowej dotyczącej tego przedsięwzięcia, które zostanie udostępnione odbiorcom na przestrzeni dwóch najbliższych lat.

- **Filmoteka szkolna** – pakiety zawierające 55 filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych polskich twórców, przekazane 14 tysiącom gimnazjów i liceów.

Pierwsze w historii szkolnictwa multimedialne narzędzie służące do prowadzenia zajęć z elementami edukacji filmowej. Na przestrzeni najbliższych lat swoją premierę będzie miała druga edycja Filmoteki Szkolnej, obejmująca dzieła wybrane kina światowego.

- **Akademia Polskiego Filmu** - dwuletni kurs polskiego kina na poziomie akademickim realizowany przez Polski Instytut Sztuki Filmowej we współpracy z Fundacją Film Polski, Stowarzyszeniem Filmowców Polskich oraz Filmoteką Narodową

- **„Lato w Teatrze”** - program zainicjowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jego koordynatorem jest Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie. Działania teatralno-edukacyjne w postaci twórczych warsztatów, spotkań z artystami oraz wspólnie przygotowywanych przedstawień teatralnych, otwierają przestrzeń dla intensywnego dialogu i porozumienia między zawodowymi artystami, pasjonatami sztuki i najmłodszymi, którzy dopiero wchodzą w świat kultury. Teatry rozszerzające w okresie

wakacyjnym ofertę teatralno-edukacyjną, mają szansę rozbudować swój repertuar artystyczny o nowe pole działań z pogranicza pedagogiki teatralnej, prezentując się tym samym jako instytucje nowoczesne, otwarte na widza. W tym roku odbyła się 5. edycja programu.

■ Książeczki edukacyjne „**Dydko i muzyka**”, „**Dydko i plastyka**”, „**Dydko i teatr**”

Kolorowe publikacje ukazujące się od 2010 r. mają pomóc w kształceniu artystycznym dzieci w wieku 5-7 lat. Książeczki ukazują się w nakładzie 30 tysięcy egzemplarzy. Wysyłane są do instytucji kultury, szpitali, placówek opiekuńczych i bibliotek.

Publikacje są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Pomocy Technicznej Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” oraz budżet państwa. Wkrótce ukaże się kolejna publikacja z serii – „Dydko i książka”. Do końca 2012 roku planowane jest wydanie „Dydka i architektury”.

Szkolnictwo artystyczne w liczbach

- W latach 2007- 2012 w wyniku porozumień podpisanych przez samorządy i MKiDN powołano **29 szkół muzycznych i 9 plastycznych**.
- Obecnie w Polsce funkcjonuje 365 publicznych i 310 niepublicznych szkół i placówek artystycznych (w tym 125 z uprawnieniami szkoły publicznej). Dotacje na poprawę infrastruktury szkolnictwa artystycznego pochodzą przede wszystkim z funduszy europejskich Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” Priorytet XI „Kultura i dziedzictwo kulturowe”.
- Do tej pory podpisano 18 umów o dofinansowaniu, o łącznej wartości projektów przekraczającej 601 mln zł. Wobec kolejnych 10 projektów podpisano decyzję dofinansowania.
- Szkoły i uczelnie artystyczne dofinansowywane są także poprzez jeden z Programów Ministra „Rozwój infrastruktury kultury”, w ramach którego w latach 2008 - 2012 przekazano 85 mln zł.

Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest Pan Bogdan Zdrojewski. Główne zadania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego to wspieranie i popularyzacja działalności kulturalnej i artystycznej - realizowane przede wszystkim przez nadzór nad instytucjami z obszaru teatru, muzyki, plastyki i filmu.

Dodatkowych informacji udziela:

Centrum Informacyjne MKiDN

tel. 22 42 10 555

e-mail: rzecznik@mkidn.gov.pl